

Datum raadsvergadering:	13 maart 2013	Agenda nr.:	5d
Portefeuillehouder:	Wethouder Jongmans	Registratiecode:	BC/2013-09
Onderwerp:	Kaders Zorg voor Jeugd		

Aan de raad van de gemeente Roosendaal

Voorstel

Het kabinet is voornemens het stelsel van de jeugdzorg te hervormen door alle verantwoordelijkheid voor de Jeugdzorg per 1 januari 2015 van het rijk en provincie over te hevelen naar gemeenten. De opgave om als gemeente verantwoordelijk te zijn voor de jeugdzorg is te groot om als individuele gemeente aan te pakken. Vandaar dat er nauw samengewerkt wordt, zowel in regionaal als subregionaal verband. In 2011 en 2012 is gewerkt aan de richtinggevende fase van het nieuwe stelsel zorg voor jeugd. Op basis van een regionale visie is samen met (vertegenwoordigers) van ouders en jeugd en partners uit het jeugdveld een schets van het gewenste stelsel Zorg voor Jeugd 2015 gemaakt. Het college heeft ingestemd met deze schets en middels een bestuursopdracht opdracht gegeven om de schets voor Jeugd 2015 in 2013 nader uit te werken. Dit wordt ook wel de inrichtingsfase genoemd.

Wij stellen u voor:

1. In te stemmen met de subregionale kaders voor richting van het stelsel Zorg voor jeugd als inhoudelijk kader voor de verdere uitwerking.

Aanleiding

In 2009 is de Wet op de Jeugdzorg geëvalueerd, waaruit bleek dat de doelstellingen in beperkte mate worden behaald. Het kabinet Rutte-I heeft daarom besloten het jeugdzorgstelsel te hervormen door verantwoordelijkheid voor de jeugdzorg over te hevelen van rijk en provincie naar de gemeenten, de zogenaamde *decentralisatie* van jeugdzorg. Gemeenten krijgen per 1 januari 2015 de volgende verantwoordelijkheden:

- Gespecialiseerde (provinciale) jeugdhulp
- Jeugd GGZ
- Jeugd met een licht verstandelijke beperking
- Jeugdbescherming
- Jeugdreclassering
- Gesloten jeugdzorg

De overheveling van taken wordt de *transitie* van jeugdzorg genoemd. Omdat de transitie gepaard gaat met een forse korting (15%) op het budget en het huidige stelsel niet volstaat voor adequate zorg en ondersteuning zal het oude stelsel voor jeugdzorg vervangen moeten worden door een efficiënter stelsel. Dit wordt de *transformatie* van jeugdzorg genoemd. De kern van de (landelijke) trend is dat er meer geïnvesteerd moet worden in het versterken van de eigen kracht van gezinnen, het organiseren van de zorg rondom gezinnen in plaats van vroegtijdig doorverwijzen, beter afgestemde zorg, vernieuwende samenhangende zorgstructuur, vraaggerichte diensten van zorgaanbieders en investeren in de pedagogische omgeving. Deze transformatie is een grote operatie die, gelet op de complexiteit, grondig voorbereid moet worden.

Kader

Op grond van artikel 160 lid 1 van de Gemeentewet is het college bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet de raad of burgemeester hiermee is belast. Bovendien is het college belast met de uitwerking en uitvoering van beleid.

Samenhang met de andere decentralisaties is aan de orde. Het gaat daarbij vooral om de AWBZ-decentralisatie van o.a. ondersteunende begeleiding, Passend onderwijs en de Participatiewet. Een deel van de kwetsbare burgers zal te maken krijgen met de gevolgen

van meerdere decentralisaties en passend onderwijs. Daarbij geldt dat voor deze beleidstrajecten een wezenlijk andere koers gekozen moet worden om te kunnen voldoen aan de nieuwe opdrachten van het Rijk. De decentralisaties en de wet op het Passend onderwijs bieden de kans om vanuit een integrale kijk burgers eerder, beter en sneller hulp en ondersteuning te geven, zonder gefragmenteerde kijk en aanpak en overdrachtmomenten.

Motivering / toelichting

De opgave om als gemeente verantwoordelijk te zijn voor de jeugdzorg is te groot om als individuele gemeente aan te pakken, te meer omdat wij direct de transformatie willen doorvoeren. Vandaar dat er nauw samengewerkt wordt, zowel in regionaal als subregionaal verband. In de regio West-Brabant West zijn de negen¹ gemeenten al enige tijd enthousiast aan de slag met de voorbereidingen voor de transformatie jeugdzorg. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de diverse partners uit het werkveld en (een vertegenwoordiging van) ouders en jeugd.

In 2011 en 2012 is gewerkt aan de richtinggevende fase. Uitgaande van de regionale visie² (zie bijlage) is gewerkt aan een focus van het jeugdzorgstelsel en zijn er, samen met (vertegenwoordigers) van ouders en jeugd en partners uit het jeugdveld, strategische keuzes gemaakt met als uiteindelijk resultaat een schets van gewenste stelsel Zorg voor jeugd vanaf 2015 (zie bijlage).

Komend jaar, 2013, zal in het teken staan van inrichten: het uitwerken en invullen van de schets. Hiertoe heeft het college op 15 januari 2013 ingestemd met de bestuursopdracht "De inrichting van het stelsel Zorg voor Jeugd 2015". Vragen als Wat zijn de consequenties van het gekozen stelsel? Hoe ziet de organisatie van de uitvoering eruit? Hoe wordt er invulling gegeven aan strategie, cultuur, mensen, middelen en de sturing van de organisatie(s)? staan in deze fase centraal. De stelselwijziging beperkt zich namelijk niet tot een structurele verandering in de organisatie van de jeugdzorg (transitie), maar gaat verder. Het vraagt om een transformatie in denken en doen. Het is een cultuuromslag die gericht is op het vraaggerichte, de eigen kracht, een gezamenlijke verantwoordelijkheid en de versterking van het normale leven. Opgemerkt moet worden dat de schets richtinggevend is. Mogelijkerwijs blijkt de komende jaren bij verschijning van de wet en de uitwerking van de inrichting dat deze nog aangescherpt dient te worden.

Doel en evaluatie

Een richtinggevend kader voor de komende Transitie Jeugdzorg. Hiermee is zowel voor gemeenten, voor Jeugd en ouders als voor instellingen duidelijk welke kant op de transformatie Jeugd de komende jaren ontwikkeld wordt in onze gemeente. Met als einddoel een gezond en veilig opgroei-klimaat voor alle jeugdigen in onze gemeente.

Financiële aspecten en consequenties

Ontwikkeling, implementatie en uitvoering van de toekomstige nieuwe Jeugdwet vindt plaats binnen rijksbudget. Gemeenten ontvangen vanaf 2012 een decentralisatie-uitkering uit het gemeentefonds voor invoeringskosten decentralisatie jeugdzorg. Per 2015 ontvangen gemeenten structureel middelen als uitvoeringskosten voor jeugdzorg. Zoals in de Agenda van Roosendaal opgenomen wordt de toekomstige nieuwe Jeugdwet uitgevoerd binnen Rijksbudget.

De rijksoverheid beoogt een efficiencykorting van 15% op het huidige budget.

In de aanloop naar de implementatie van jeugdzorg kunnen de volgende risico's zich voordoen:

- De concept Jeugdwet is op 18 juli 2012 gepresenteerd. Toch bestaat er nog onduidelijkheid over de definitieve invulling en financiële consequenties van de transformatie. Hoe later duidelijkheid geboden wordt hoe moeilijker het wordt om tot

¹ Gemeente Bergen op Zoom, Etten-Leur, Halderberge, Moerdijk, Roosendaal, Rucphen, Steenbergen, Woensdrecht en Zundert.

² Regionale visie op de transformatie van de zorg voor jeugd; West-Brabant, een prettige en gezonde omgeving om op te groeien; 13-12-2011

een concreet en passend plan van aanpak te komen. Dat maakt het proces zeer kwetsbaar.

- Financieel uitgangspunt is dat de transformatie binnen het rijksbudget wordt uitgevoerd.
- Samenwerking op subregionaal niveau kan versterkend en vertragend werken.
- Het beleidsterrein van de jeugdzorg is voor gemeenten relatief onbekend. Hierdoor kunnen op de volgende thema's risico's ontstaan die nader in beeld gebracht moeten worden: kennis en ervaring, schaalgrootte, continuïteit, monopolies en keuzevrijheid, aanpak van 18-plus jeugdigen, bezuinigingen, kwetsbaarheid van instituten.
- De datum van de transformatie jeugdzorg staat vast. Een lange voorbereidingstijd in het vooruitzicht. Maar de complexiteit van het dossier en de relatieve onwetendheid van gemeenten is een valkuil. Daarom is het van belang het project voortvarend op te pakken en in ontwikkeling te blijven.
- De mogelijkheid bestaat dat de wet- en regelgeving vanuit het ministerie vertraging oploopt. Om te zorgen dat dit risico zo beperkt mogelijk blijft zal vanuit het project elke ontwikkeling op de voet gevolgd worden en wordt er getracht zo adequaat mogelijk in te spelen op hoofdlijnen die reeds bekend zijn.
- Provincie Noord-Brabant is genoodzaakt al bezuinigingen door te voeren; het risico bestaat dat een deel van het aanbod en de deskundigheid al voor 2015 is wegbezuinigd.
- De stelselwijziging vraagt veel van professionals en organisaties, mogelijkwerwijs ontstaat er weerstand bij implementatie mede vanuit de verschillende belangen.

Om de risico's te kunnen beheersen is voortdurend kennisverbreding nodig en wordt er van bestuurders en ambtenaren gevraagd om de ontwikkelingen voortdurend te volgen.

Communicatie

In 2011 en 2012 en zo ook in de komende jaren worden (vertegenwoordigers van) ouders en jeugd en partners continu actief betrokken. De Raad is via Raadsmededelingen en diverse informatiebijeenkomsten, zowel lokaal als subregionaal, betrokken geweest. Half januari is er breed aandacht in de pers geweest en is het filmpje gelanceerd welke kort en krachtig de richting weergeeft. Alle communicatie-uitingen zijn ook te vinden op: www.voordejeugdwestbrabantwest.nl

Communicatieadviseurs van de gemeenten Etten-Leur, Halderberge Moerdijk en Roosendaal vormen de werkgroep Communicatie, die de subregio West-Brabant West adviseert over communicatievraagstukken die betrekking hebben op de decentralisatie van de jeugdzorg.

Bijlagen

1. Schets Zorg voor Jeugd 2015 West-Brabant-West
2. Samenvatting Schets Zorg voor Jeugd 2015 West-Brabant-West: de tekening
3. Regionale visie op de transformatie van de zorg voor jeugd

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,
R. Kleijnen

De burgemeester,
mr. J.M.L. Niederer

Datum raadsvergadering:	13 maart 2013	Agenda nr.:	5d
Portefeuillehouder:	wethouder Jongmans	Registratiecode:	BC/2013-09
Onderwerp:	Kaders Zorg voor Jeugd		

De raad van de gemeente Roosendaal,

- Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders.
- Gelet op het advies van de raadscommissie Omgeving d.d. 27 februari 2013.

Besluit:

In te stemmen met de subregionale kaders voor richting van het stelsel Zorg voor jeugd als inhoudelijk kader voor de verdere uitwerking.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 13 maart 2013.

De griffier,

De voorzitter,